

Pe pošti prejemnik:
za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13 „ — „
četrt : 6 „ 50 „
mesec : 2 „ 20 „
Vpravištev prejemnik:
za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10 „ — „
četrt : 5 „ — „
mesec : 1 „ 70 „
Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravništvo v
Kato. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vprejajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I., 17.

Iz tega vsak dan, izven
sedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 149.

V Ljubljani, v sredo 2. julija 1902.

Letnik XXX.

Uradna „Laib. Zeitung“ na begu pred resnico.

Dunajska „Reichswehr“ je prinesla nesramen dopis iz Ljubljane, v kojem je prav v „Narodovem“ žargonu blatila dr. Šusteršiča.

Ker je bil dopis nesramen in razun tega pisan iz krogov, ki so z „Laibacher Zeitung“ v ožji zvezi — zato ga je uradni list ponatisnil.

Dr. Šusteršič je na ta dopis, ki kar mr-goli samih zavijanj in lažij, poslal stvarni popravek, — toda „Laibacher Zeitung“ se ga brani ponatisniti. Pač računava pri tem na izvenredne razmere, v katerih se nahajamo in katere pri pri-liki še natančneje pojasnimo.

Zavrtni popravek dr. Šusteršiča se glasi:

„Ni res, da je v posledici dogodkov v kranjskem deželnem zboru marsikdo se premislil, ki je doslej kot prepričan pristaš konservativno-slovenskega programa ob strani dr. Šusteršiča stal.“

Res je marveč, da se postopanje kato-liško-narodnih poslancev v zadnjem zase-danju deželnega zbora odobruje od cele stranke.

Absolutno neresnično je, da to tajim, kar sta celi deželni zbor in občin-stvo na galeriji z lastnimi očmi in ušesi vi-dela in slišala.“

Absolutno neresnično je, da sem kedaj ali kjerkoli tajil tiste izraze, koje sem v seji deželnega zbora z dne 23. junija t. l. proti liberalnim slovenskim poslancem rabil in koji so v „Slovenec“ in potem v Vašem listu z dne 27. t. m. bili natančno natisnjeni.

Res je marveč, da sem te izraze vedno brez ovinkov priznal in da tudi nisem v položaju, od njih kaj nazaj vzeti.

Konečno še konstatujem, da sem te iz-raze rabil neposredno potem, ko me je posl. dr. Ferjančič, mej odobravanjem svojih somišljenikov, kruto žalil.

Izrazi „Lump, Ti kradeš iz žepa ljud-stva! Tak lump žali! Dokazano je, da de-

nar iz žepov davkoplačevalcev krade! Tak lump, ki je šel beračit, bo meni kaj očitil!“ veljale so brez izjeme dr. Ferjančiču, o ko-jem sem bil že v seji deželnega zbora z dne 21. t. m. trdil, da je svoj javni mandat zlo-rabil v to, da si je priberal službo sodnj-skega nadsvetnika „extra statum“.

Konstatujem pa ob enem, da sem do te izjave bil izzvan po krutih žaljenjih, ki so se mi prizadela od strani liberalne slovenske stranke, ko sem utemeljeval svoj nujni pred-log na vpeljavo splošne in enake volilne pravice.

V Ljubljani, 30. junija 1902.

Dr. Šusteršič l. r.

Resnica seveda v oči bode — zato „Laibacher Zeitung“ ni smela prinesiti tega popravka. To bi bilo vendar pre-hudo, da bi še celo tisti obžalovanja vredni krogi, ki zajemajo svojo modrost iz predalov našega uradnega lista, izvedeli vsaj majhen kos resnice. Mi seve smo mnjenja, da je za tistega, ki svojo du-ševno hrano dobiva samo iz tako smešne časopisne karikature, pač popolnoma vseeno, če izve resnico, ali pa požira same laži. Ta-kim sploh ni več pomagati!

Zanimivo je pa vendar, kako dosledno se „Laibacher Zeitung“ od predzadnjega ponedeljka sem izcigla — resnici.

Nadškof Štadler in hrvat. narod pa Rim.

(K zadevi zavoda sv. Hieronima.)

Krakovski „Czas“ (30. junija, večerno izdanje) je prinesel obširen uvoden članek, ki lepo in temeljito pojasnjuje razmerje Hr-vatov do nadškofa Štadlerja in do Rima po rešitvi vprašanja o zavodu sv. Hieronima. Uredništvo „Czas“ pripominja, da je pre-jelo članek od temeljitega poznavavca juž-nega Slovanstva, ob enem delavnega in go-rečnega zagovornika cerkvenih zadev.

Že nekoliko mesecev — tako piše član-ka — zadeva sv. Hieronimskega zavoda razburja hrvaške duhove. Stvar je že takoj izpočetka postala vseslovanska in evropska zadeva. Na to pojasnjuje razvoj celega vpraš-anja, vmešavanje črnogorskega kneza, ka-

terega je podpirala italijanska in rusko-fran-coska diplomacija, in odločitev sv. Očeta, naj ostane pri starem ilirskem imenu. Srbi smatrajo to za triumf, tem bolj so pa raz-burjeni Hrvatje. Poljaki si najlažje predstav-ljajo to stvar, če si mislijo, kako bi bilo, ako bi Rim pod pritiskom kakih sovražnikov poljski kolegij v Rimu izpremenil v „Nad-vislanski“ (na kar seveda ni misliti). Res ime „Ilirskega zavoda“ bi za dede ali celo očete sedanjih Hrvatov ne imelo nič spodtakljivega, proti čemer bi bilo treba protestirati; ideja združenega južnega Slo-vanstva pod imenom Hrvatske je namreč nastala šele v drugi polovici prošlega sto-letja. Pa ta ideja je že tako presla v na-rodno zavest, da ni hujšega razžaljenja za narod, kakor če se mu ugrabi to ime. Sko-raj vsi hrvaški listi so razburjeni proti Rimu in celo državni poslanec duhovnik Biankini je rekel pred dunajskim parlamentom, da zdaj ne velja več „Roma locuta — causa finita“, zakaj tukaj je „Roma locuta et sibi mentita“.

Kar se med tem v Rimu pojavi kot za-stopnik Hrvatske spoštovani nadškof metro-polit sarajevski, Štadler, „človek go-rečnega cerkvenega duha, osi-veli boritelj za idejo kato-liško in hrvaško, ki je življenje svoje posvetil utrditvi verske zavesti v svo-jem narodu, ob enem razširjenju katolicizma na vzhodnih mejah Slovanstva in habsburške monarhije“. Izročil je sv. Očetu „memoria-les“, v katerem hrvaški narod v spoštljivih besedah izraža svoje globoko obžalovanje, da je Vatikan pod pritiskom diplomacije zavodu namesto hrvaškega dal staro ilirsko ime. Hrvatski listi so ta „memoriales“ tiskali pod imenom protestov. Na to je bil objav-ljen list sv. Očeta do nadškofa Posilovića.

Zdaj se je mislilo, da je konec zadeve. „Hrvatje so smeli s ponosom reči, daje materialen poraz, v resnici moralen triumf; zakaj proti sebi so imeli mogočno zvezo, v kateri so se med seboj tako nasprotni Rusi in Ogriz dru-žili iz strahu pred združeno katoliško Hrvatsko“. Iz tega so Hrvatje lahko uvideli, kako tesno je njih

narodna ideja zvezana s katolicizmom, ki tvori važnost, značaj in moč Hrvatov. V tem zmislu so tukaj delali hrvaški škofje, podpirali jih dolgo tudi Rim kljub tolikim težavam: če je naposled Rim popustil, je bilo to pred silo in da se izogne hujšim posledicam za kato-li-cizem. Zato bi bila ta zadeva morala Hrvatje še tesneje združiti z Rimom; v tem zmislu je pisala tudi „Vrhbosna“.

Ko je bilo navidez že vse končano, je kar naenkrat nastopila nova faza. V delega-cijah je grof Goluchowski (v odgovoru de-legatu Vukoviću) zavrnil besede Štadlerja z izrazi, ki se ne ujemajo s spoštovanjem, ka-koršno je tudi on dolžn cerkvenemu do-stojanstveniku. Kmalu na to so časopisi pri-neli preklic Štadlerja (datiran 24. maja). — V tem trenutku je ime Štadlerja izgu-bilo vso popularnost, obenem pa se je oma-jala veljava episkopata.

V tem razmerju naroda do svojega pastirja nas je poleg neprimerne pomilo-vanja neugodno iznenadilo posebno globoko neumevanje duha cerkvene discipline. Štad-ler je preklical le one besede, ki se doti-kajo delovanja Madjarov in njih vpliva na diplomacijo; to je očitvidno storil po ukazu iz Rima, ki mu je to ukazal pod vplivom avstrijske diplomacije. Štadler je to storil iz pokorščine do najvišje duhovne oblasti; storil je to, kar je zahtevala duhovska dolž-nost in kar je bilo zanj, z ozirom na nje-govo visoko mesto v cerkveni hierarhiji in še višje v srcu narodovem, občutljivo no-tranje ponižanje in težko samoza-tajevanje. Zato je hrvaški na-rod imel tu eno jasno dolžnost: kakor en mož se postaviti za svojega pastirja, da bi ga podprli in utešili. To bi bilo dokaz poli-tične in verske zrelosti.

Vendar zgodilo se je drugače. Od vseh strani se je na častitljivega nadškofa vsipalo pomilovanje in gnjev. Zmernejši so videli v tem preklicu slabost, radikalni pa izdajstvo naroda. Mladina višjih šol je na Dunaju iz-dala odziv, ki brezmišlno sramoti „sramotni beg“ Štadlerjev. „Hrvatska Misao“, pri ka-teri sodelujejo najlepše mlade moči, ne brani Štadlerja, a glavno krivdo vrača na Rim,

LISTEK.

V Toplice!

Pieščani, 20. jun.
(Konec.)

Že kdaj sem slišal, koliko je okoli Du-naja poljskih zajcev. No, tega sem se da-neš na lastne oči prepričal, kar po trije so skupaj sedeli tu in tam po njivah in si vo-ščili „dobro teknilo“ k použitju okusni de-teljici.

Neprestano deževje je rekam dvignilo povzraje. Donava je zaplavila travnike v obližju, ravno tako reka March. Pri postaji Marhegg smo švignili čez mejo, ki deli Av-strijo od Magyarorszaga. Pokrajina, koder je železni konj brez odpočinka bežal dalje in dalje, je enolična ravan. Pastirji v širokih hlačah so čuvali govedo cikaste pasme, in delavci na polju, tu pa tam po 50 skupaj v eni vrsti, so obdelovali zemljo. Mesto Po-žun, ki leži prijazno pod nizkimi, s trto na-sajenimi griči, smo pustili kmalu za seboj in po triurni vožnji od Dunaja dospeli na postajo Pieščani, ki pa seveda ne nosi tega

slovenskega imena, ampak madjarski Pü-styen, okrajšano se zove Piščan. Ime izvira od peska, ki ga deroča reka Vah (Wag) v veliki množini kvisku izriva. Vse hiše sto-jijo na naplavljenem gramozu.

Moja prva naloga je bila, poiskati si čedno in mirno stanovanje. V desetih minu-tah sem se v omnibusu pripeljal v kopa-lišče. Pieščani so trg, ki šteje 150 ličnih hiš z 2170 prebivalci. Stanovanje je prav lahko dobiti, skoraj vsaka hiša ima tablico z napisom: lakások, Wohnungen, logis. Nad tisoč sob je gostom na razpolago, vmes zelo elegantne in z največjim komfortom oskrb-ljene. Posrečilo se mi je, dobiti stanovanje v prizemlju Amalijene dvorca, ki je last-nina gospoda Fridrichovskega, zelo uljud-nega in slovenski čutečega domačina. Pla-čujem 18 kron na teden in sem prav za-dovoljen, ker leži dvorec tik krasnega parka in blizu velikanskega mosta, ki veže trg z otokom, hranečem v svojih globinah drago-ceni zaklad termalnih vrelov in zdravilnega vročega blata.

Kopališče je bilo že v 15. stoletju znano, od vseh strani so prihajali bolniki, iskat v

toplih vrelih ljubega zdravja. Bolne ude so si obkladali dan za dnem z ilovičastim bla-tom, dokler niso ozdravljeni zapustili tega blagoslovljenega kraja. Celo neki Baccino, životni zdravnik papeža Siksta V., je leta 1622 spisal razpravo o pieščanskem kopa-lišču in slavil zdravilno moč vročega blata. Kopališče je last grofa Franceta Erdödyja, bivajočega v dve uri oddaljeni graščini Gal-gocz blizu nekdanje trdnjave Lipotvar, se-daj državna kaznilnica. Leta 1855 je sezidal grof stara kopališka poslopja, pod katerimi se nahajajo toplični vreli in naravno blato, leta 1898 pa krasno moderno stavbo „Fran-co-Jožefovo kopališče“, ki je stalo ogromno svoto 380.000 kron in je v resnici nekaj poseb-nega. Tu najdeš vsakrati luksuz, ki si ga moreš misliti.

Lani se je tu zdravil knez Ferdinand bolgarski, kraljčina Pavlina iz Würtemberga je bila že dvakrat tukaj. Kajpada kopanje v tem poslopju 5 do 8 kron na dan stane in smejo si ga privoščiti le bogataši. Kar nas je bolnikov srednjih stanov, obiskujemo le precej cenejša stara kopališča, kjer je ista voda, toda preproste kabine in pri-

prave, pa tudi tu plašaš za eno kopel in aplikacijo blata z vsemi pritisklinami vsak dan blizu 3 krone. Ako potrebuješ več porcij blata, te stane še več. Najbolj sitna razvada so tu takozvane „napitnine“, vedno moraš imeti v rokah močnjice in deliti na desno in levo, če ne te pustijo čakati in površno strežejo.

V hotelih moraš kar tri natakaje ob-dariti: računarja, jedonosca in vinonosca. Se-veda se marsikateri stiskavec za to ne zmeni in se kar tako izmuza, toda naj drugič gleda, kje bo dobil prostor in kdaj se ga bo kdo usmilil. Po mestih in kopališčih se je to tako udomachilo, da bo ostalo za zmerom. V Monakovem so hoteli to razvado odstranili, toda vse natakaje je stopilo na noge in v peticijah zahtevalo svoje pridobljene pra-vice. Minister je odločil, da naj ostane pri starem in naj se ubogim natakajem in na-takaricam privoščiti, kar jim gostje veliko-dušno podarijo. Prav tako: vsakemu svoje, ako nimaš dosti, saj štiri vinarje položi ali pa doma ostani in vodo pij, skopuh grdi!

ki je „pokazal svoje neodkrito razmerje do Hrvatov in svojo popolno onemoglost“. Rim se naj bi ravnal po Hrvatih, a ne Hrvati po Rimu, ker oni ne potrebujejo papeštva, pač pa nje potrebuje Rim. Potem pa pride navadni zaključek: „uvedimo slovanako liturgijo“, če tudi proti volji Rima.

To je politika živcev ne pa razuma. Pri tem nam pride na misel žalostno dejstvo iz hrvatske prošlosti. L. 1792 so Hrvati ostrašeni po centralistično-nemških reformah zaželeli tesnejše odvisnosti od Madjarov in s tem so dali Madjarom orožje za madjarizacijo — prišli so iz dežja pod kap.

Podobno zdaj pod vplivom razdraženja proti Rimu kličejo hrvatski radikali po slovanaki liturgiji, naj si bo tudi proti volji Rima; s tem se nagibljejo k odpadništvu od vesoljne katoliške cerkve, k ločeni narodni cerkvi. „Kakor so se nekdanj iz nasprotstva do Avstrije izročili Ogrom, tako so zdaj pripravljene iz nasprotstva proti Rimu izročiti se razkolu in vsem nasledkom, pripravljeni so prostovoljno stopiti na to nizko versko kulturno stališče, na katerem stoje njih balkanski bratje, pripravljeni so utočiti v malenkostnem versko-narodnem partikularizmu, ki mrači duha.“

Rusko časopisje natančno zasleduje vsak pojav nezadovoljstva Hrvatov proti Rimu. „Če Rusi podpirajo uvedbo staroslovenskega jezika v liturgijo, tega ne delajo, da bi podpirali samostojni narodni razvoj, ampak da bi narode pripravili za asimilacijo, da bi se zliili v vsesrskemu morju — to vemo mi vsi, ki smo ob poljskoruski meji in ki smo sami bili priče poskusov, ki hočejo rusificirati katoliško liturgijo kot prvi korak k rusifikaciji in pravoslavju.“

Vprašati se je torej treba, kdo na Hrvatskem razumneje sodi o sedanjosti, kdo dalje vidi v bodočnost, kdo bolje zastopa idejo narodno? „Ali radikali, ki hočejo iz vere napraviti orodje narodne omejenosti in partikularizma, ki nehoti pripravljajo pot posrbljenju in panrusizmu — ali katoliški škofje, ki poslanstvo Hrvatske združujejo z mislijo na moralno delo in notranje prerodenje pod praporom katoliške cerkve, obenem s stremljenjem k velikemu apostolstvu na vzhodnih mejah?“

Odgovor more biti le eden. Tolaži nas, da se v »Obzoru« (št. 136) nahaja članek, ki razumno s katoliškega stališča ocenja politiko Vatikana in pravi: „V zadevi zavoda sv. Hieronima so se vrnili k staremu imenu, da bi rešili novo stvar.“ Naj bi te besede pomenile novi obrat v hrvatskem javnem mnenju, da bi se otresli razburjenosti, ki budi sovraštvo do Rima in preti zatemniti umevanje zgodovinske naloge. Eno dvojnega se bo zgodilo: „Ali bo Hrvatska ostala katoliška, z jasno izraženo moralno in politično individualnostjo, ali pa bo duševno padla in izginila kot orodje njej tujih in sovražnih ciljev.“

Te besede poljskega člankarja so tako globoko premišljene in utemeljene, da ne potrebujejo komentarja. Zeleti je, da bi med Hrvati našle odmev, kakršnega zaslužijo.

Deželni zbori.

Razni listi so doslej trdili, da bo zboroval češki deželni zbor z drugimi vred samo do 12. julija ali k večjemu do konca prve polovice tega meseca, to pa z ozirom nato, ker so pričakovali, da se deželni zbor gotovo snide v septembru. Sedaj je pa menda vlada pojasnila, da se to bržkone ne zgodi. Višji deželni maršal knez Lobkovic je radi tega vprašal za mnenje vse zborniške stranke, oziroma njih voditelje. Razun Mladočehov so neki vse stranke edine v tem, da se še v tem zasedanju reši proračun in vse važnejše narodno-gospodarske predloge ter da v to svrhu deželni zbor zboruje do konca julija. Mladočehi pa so v svojem odgovoru predložili poslovni načrt z 18 točkami, mej katerimi je tudi sklepanje o državnopravni adresi. V poslaniških krogih prevladuje mnenje, da bi de-

želni zbor za rešitev tega dela potreboval najmanj dva meseca, sodi se pa, da se bodo Mladočehi konečno dali pogovoriti ter bodo glasovali za sklep zasedanja koncem julija. — V zadevi državnopravnega vprašanja so vsi češki klubi razun konservativnih veleposesnikov sklenili, da se bo isto reševalo v sejah klubovih načelnikov.

Moravski deželni zbor se bo pečal te dni z načrtom deželnega odbora glede najetja 22 milijonskega posojila za vodne naprave. Posl. Pezek in tovariši so v ponedeljkovi seji interpelirali glavarja, če bo deželni odbor v bodoče še dovoljeval občinam 525 % doklade, kakor jih sedaj v resnici pobira neka občina. Za razpravo o premembi volivnega reda se je izvolil odsek 18 članov.

V galskem deželnem zboru se je povodom razprave o budjetnem provizoriju izražala želja, naj se skliče deželni zbor ob ugodnejem času k daljšemu zasedanju. Vloženih je bilo več nujnih predlogov, mej temi gledé ustanovitve poljsko-nemškega učiteljskega v Biali, spopolnitve medicinske fakultete v Lvovu, podržavljenja severne železnice, podpiranja poljskih obrambnih društev na zahodno galski meji ter gledé premembe volivnega reda za deželni zbor na način, da se osnuje peta skupina s 30 mandati ter direktna in tajna volitev.

V dalmatinskem deželnem zboru je poslanec Biankini mej drugim interpeliral gledé olajšanja oblika zagrebskega vseučilišča, posl. Prodan je pa predlagal, naj dalmatinski poslanci v bodoče polagajo obljube v roke hrvaškega kralja.

Štajerski deželni zbor je v svoji zadnji seji dovolil proračunski provizorij od 1. julija do 30. septembra. Prihodnja seja tega zastopa je danes.

V nižjeavstrijskem deželnem zboru je bil včeraj vložen predlog za premembo dnevnin. Določi se za celo leto povšalni znesek 1000 K, ki se izplača skupno koncem glavnega zasedanja, v katerem je bil rešen proračun. Kdor se več nego polovice sej ni udeležil, ima pravico do polovice pavšala. Noben poslanec se ne sme odreči pravici do odškodnine. — Nujni predlog za dovolitev 20 % draginskih doklad učiteljev ni dobil zadostne večine.

Odstop tržaškega namestnika.

Odstop tržaškega namestnika grofa Goessa je gotova stvar, ker potrjujejo dotično vest tudi poluraadni dunajski listi. Tržaški Slovenci in sploh slovanski prebivalci Primorja ne bodo za njim žalovali. Mož sicer ni bil naravnost nasproten slovanskemu življu, a imel je slabost, ki bo omajala vsakemu možu stališče na tem stolu, vse je žrtvoval, da le ni padel v nemilost pri italijanski irredenti. To je pokazalo vse njegovo delovanje pred, ob in po znanih tržaških nemirih. Da Slovani, ogromna večina primorskega prebivalstva, s takim možem ne morejo biti zadovoljni, je jasno kot beli dan. — Poleg tega je pa še drug vzrok njegovemu padcu. Mož je v svoji preveliki dobrohotnosti vse preveč spregledoval Lloyd in njegovi upravi. To mu je menda omajalo zaupanje tudi na zgoraj. — Nasledoval mu bo bržkone dvorni svetnik v notranjem ministerstvu Simonelli, mož pristno italijanskega imena in prejkone tudi takega značaja.

General Loč o razmerju mej Vatikonom in Nemčijo.

Pod vtisom znanega govora nemškega cesarja v Aachenu je minulo nedeljo povodom slavnosti papeževskega jubileja v Bonnu govoril general Loč, ki je bil, kakor znano, poslan v Rim z voščili in darili nemškega cesarja za papeža. Govornik je omenjal časnike kritike in polemike o cesarjevem govoru, potem pa nadaljeval: Da je sveti oče res pohvalno omenjal cesarja, njegovo pravičnost nasproti katoliškim podanikom ter dalje lepo urejenih državnih in cerkvenih razmer na Pruskem, sem porok jaz, ki sem sporočil to papeževo pohvalo cesarju. S tem seveda nikakor ni rešeno, da smatra sveti oče vse razmere v popolnem redu in da torej ni opravičen v zadevi katoliške stvari izražati kakih nadaljnjih zahtev in želja. Nasprotno, Vatikan goji tudi glede Nemčije še večje število želja, ki sem jih vse sporočil

cesarju ter vladji, da jih proučujeta. Vsekako pa je prijateljsko razmerje mej cesarjem in papežem, kakoršno obstoji sedaj, važen faktor za stvarno rešitev skupnih vprašanj. Glede verske svobode stoji Prusija pred vsemi državami, in tudi kardinal Rampolla je priznal, da so cerkvene razmere v Nemčiji boljše kot one v Franciji.

Rusko-bolgarska vojaška pogodba.

Vsebinska te dni med rusko in bolgarsko vlado sklenjene vojaške pogodbe je po poročilih iz Zofije sledeča: Rusija podpira Bolgarijo na suhem in na morju v slučaju, da je v nevarnosti obstoj kneževine ali nje razvoj, naj izhaja ta nevarnost od katere koli strani. Nasprotno pa daje Bolgarija Rusiji na razpolago vso svojo oboroženo moč za slučaj, da se pojavijo homatije v orientu. Dalje prepuste Bolgariji svojemu rusku zavezniku pristanišči Burgas in Varna rusku brodogradnji v mirnem času in mu tudi dovolijo, da si na poljubnem kraju mej tema dvema pristaniščema izbere postajo za premoč. — Velike važnosti je posebno poslednja določba. Bolgari so sicer mnogo pridobili od te pogodbe, a trditi se sme, da bo v mirnem času Rusom več koristila nego Bolgarom.

Iz brzojavk.

Pri občinskih volitvah v Rimu je bilo izvoljenih 17 katoliških kandidatov, 25 liberalnih in 1 kandidat skrajne levice. Razmerje ostane po teh volitvah le malo premenjeno. — Razveljavljen mandat Francoske zbornice je s 310 proti 152 glasovom razveljavila izvolitev drugega nacionalistiškega poslanca polkovnika Bougona. — Obsodba radi nemirov v cerkvi božjega groba. Turško sodišče je obsodilo petnajst nemških frančiškanov radi zadnjih nemirov v jeruzalemski cerkvi božjega groba. Nemški konzul izjavlja, da je ta obsodba protizakonita. — Italijanski kralj na potovanju. Uradni listi javljajo, da se kralj še tekoči mesec napoti v Petrograd, v avgustu pa pojde v Berlin. — Novirektor »Animae« v Rimu postane kot naslednik tržaškega škofa dr. Nagla dr. Josip Lohninger, bivši tajnik linškega škofa, sedaj župnik v Unterbachu na Gor. Avstrijskem. — Dr. Rezek na dopustu. Minister dr. Rezek se je podal te dni na dopust v Svico. — Buri na St. Heleni so prisegli zvestobo angleškemu kralju. Sodi se, da je tudi general Cronje prisegel zvestobo Angliji. Buri se v kratkem vrnejo v Južno Afriko. — Evropske čete odhajajo iz Tientsina. Reuterjev urad poroča iz Tientsina, da je v nedeljo odšlo 400 francoskih in 200 nemških vojakov iz Tientsina.

Izpred sodišča.

O ta nesrečni dežnik. Pred Primoževim hlevom v Šenčurju je stalo neko nedeljo popoldne početkom maja več domačih fantov, kjer so svoje fantovske šale uganjali. Mimo njih pa pridejo iz Gašperlinove gostilne štirje Visočani, med njimi posest. sin France Vreček; iz gole hudomušnosti dregne s svojim dežnikom v odprti dežnik Janeza Čebaška, kar tega tako razljuti, da mu zasoli s pestjo eno gorko po glavi, nasprotno mu Vreček vrne udarec s svojim dežnikom in ga ob levem očesu poškode, katera oškodba se je pa pri razpravi po mnenju izvedencev označila le kot lahka telesna poškodba in je bil vsled tega Vreček obsojen le v 14dnevni zapor.

Kako si Sokov Janez prisego tolmachi. Med Janezem in Valentinom Hafnerjem vnela se je pravda zaradi pokošenega resja in za posekane dve smreki. Janez Hafner je pa svojo pravdo vsled tega zgubil, ker je nasprotnika blapec 52 let stari Janez Ferlič, sploh Sokov, pri razpravi zaprisežen pričal, da se je on vsled pijanosti zmotil in pokosil kaka dva sežnja čez mejo v svet Janeza Hafnerja, da pa tega resja niso domu spravili, temveč ga pustili na lici mesta ležati. Ker je pa vsled izgubljene pravde v notranjem Janeza Hafnerja telesa le neka jeza, dal si je s tem duška, da je očital Valentinu tatvino, ta pa ga je tožil zaradi žaljenja časti, in zopet je odločeval kot priča zaslišani Sokov Janez, ki je sedaj zopet drugače govoril ter rekel, da mu je Valentin ukazal kositi do grabna, torej v posest Janeza Hafnerja. Janez Ferlič trdi, da

je pri kazenski obravnavi resnico govoril, da se je pa pri civilni razpravi malo zlagal in da je pri vsaki obravnavi le tožitelj na njega vplival, da je ugodno zanj pričeval. Sodišče ga je obsodilo zaradi hudodelstva goljufije na 3 mesece v ječo.

V tajni obravnavi je bil radi hudodelstva okrumbe na 3 mesece težke ječe obsojen posestnik Janez Boštar iz Ziganje vasi.

Na železnici. Pregrešek zoper varnost življenja zakrivila sta strojevodja drž. železnice Ivan Kama in vodja Franc Kuma s tem, da sta dne 1. nov. l. 1901 zunaj železniške postaje, ne da bi bila prej pravodasno dala predpisano obvestila in znamenja, vstavila tovorni vlak št. 1798, vsled česar je pomožni stroj trčil v tovorni vlak in pri kateri priliki je bil zavrtač Tomaž Preast težko poškodovan. Strojevodjo Ivana Kama je zagovarjal g. dr. Krisper, Franca Kumarja pa dr. Tekavčič. Sodišče je oba dva krivim spoznalo in obsodilo Kama na 1 mesec, Kumarja pa na 14 dni strogega zapora, poostrelega pri obeh z enim postom na teden.

Porotno sodišče v Gorici

Predvčerajšnjim se je imela vršiti tiškovna pravda proti goriškemu dnevniku »Gazzettino popolare«. Tožil je don Maghet iz Furlanije radi žaljenja časti. Do obravnave pa ni prišlo, ker sta se stranki poravnali po izjavi, katero je priobčila včerajšnja številka »Gazzettino«.

Občinski svet ljubljanski.

Ob veliki soparici so prišli včeraj v dvorano občinskega sveta k seji obč. svetniki kakor tudi na galeriji občinski obiskovalci, volivci pete skupine, ki nimajo nobene zastopnika v »svobodoljubnem« našem obč. svetu. V taki soparici je bila včeraj celo »opozicija« mirna. Menda je bila zadovoljna, da je župan bahato poslal v svet vest, da ima uradna dokazila za zlorabo spovednic, in ni je motilo v obudovanju tega županovega nastopa niti to, da župan s temi uradnimi dokazi ne pride na dan.

V včerajšnji seji se je razpisalo mesto pisarniškega praktikanta na mesto gospoda Gorjanca.

Naznani se je, da so opravila ponesrečenega asistenta g. Kukle bila poverjena g. Rajku Boltavzarju, razpiše se služba elektr. knjigovodstvenega asistenta in pa tudi služba knjigovodskega praktikanta.

Bolniško društvo pomočnih uradnikov zahvalilo se je za podporo 100 K. Društvo »dam« se do sedaj za zdato podporo še ni zahvalilo.

Na »Gmajni« ima občina pravico kopati ilovico. Mestna občina imela je do l. 1864 na »gmajni« opekarne. Navedeno leto so se pa leté opustile. Ima pa mestna občina pravico na »gmajni« kopati ilovico uknjiženo še danes. Nekateri posestniki so prosili obč. svet za izbris te služnosti. Svoječasno se je enemu proti mali odškodnini odpis te služnosti dovolil. Občinski svet dr. Tavčar je povedal, da se sedaj nahajajo tri prošnje, v katerih prosijo posestniki na gmajni za izbris te služnosti. Med temi prošnjami nahaja se tudi že 1897. leta uložena prošnja posest. Ivana Uršiča.

Cas bi že bil, no pa saj vidimo pri Uršičevi prošnji, ki je bila 1897. l. uložena, da svoj čas pride na dnevni red gotovo tudi navedena, na shodih v Ljubljani sprejeta prošnja. Želimo ji isti uspeh kakor menda »založeni« Uršičevi prošnji. (Opomba poročevalca.)

Poročevalec dr. Tavčar je predlagal, naj se prosilec dovoli izbris, ker itak služnost preneha l. 1904 in menda do takrat občina ne bode ustanovila podjetja za kopanje ilovice na gmajni, ki je že itak precej zazidana.

Sprejeto.

C. kr. dunajska zemljepisna družba je prosila, da bi mestna občina postala nje član. Občinski svet je odbil prošnjo. — Pred ograjo evang. cerkve se na pravi tam, kjer so bile nekdanj »barake«, hodnik na občinske stroške. Evangelijska občina v ta namen odstopi nekaj sveta. — Poročilo knjigovodstva o bilanci amortizacijskega sklada mestnega loterijskega posojila za l. 1901, potem o glavni bilanci mestnega loterijskega posojila in o računu in izgubi o anuitetah ter dobičku in izgubi tega posojila se je vzelo na znanje in dal knjigovodstvu absolutorij.

Poročevalec stavbnega odseka g. Žužek je predlagal, naj se pusti ograja ob vrtu Roppovega posestva ob Dolenjski cesti. Cestni erar zahteva, naj se ograja odpravi in naj se od ceste odmakne 8-4 m. Ker bi s tem Poppov gostilniški vrt trpel škodo, je Žužek predlagal, naj se prizivu gospe Popp proti odločbi c. kr. cestnega erarja ugotovi; obč. svetnik Tavčar je pa rekel, da ima po zakonu cestni erar pravico da je Žužkov predlog nepostaven. Pri glasovanju ni dobil niti

Tavčarjev, niti Žužkov predlog večine, ker župan ni hotel glasovati in s svojim glasom odločiti. Stvar pride še enkrat v razpravo.

Vojaški erar je zahteval, naj se občina zaveže, da na 500 m daleč v bližju namestane zgradbo vojaškega preskrbovališča na severni strani južne železnice ne pusti zidati stavb, ki bi neugodno vplivale na preskrbovališče. Občinski svet ni ugodil tej zahtevi. Sprejet je bil predlog, naj precizira vojaška uprava svoje zahteve določnejše. — Stolpiči na gradu pokrili se bodo z bakrom.

C. kr. poštному in brzojavnemu uradu se dovoli znižanje cene za uporabo električnega toka na 6 vinarjev za hektovatsko uro, tovarnarju g. Drag. Heibarju pa na tri vinarje.

Sklepni opomin župana pred tajno sejo velja je odsek. Naznačil je župan občinskim svetnikom, da se bo pred parlamentarnimi počitnicami občinskega sveta vršila le še jedna seja. Naj torej gg. občinski očetje v odsekih bodo pridni in naj rešijo svoje zadeve.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. julija.

Otročarije naše »Laibacher Zeitung«. Naš uradni list postal je že čez vse smešen. Kedo da je za te otročarije odgovoren, povedali bodo naši poslanci o pravem času na pravem mestu v primerenem zlogu. S posebnim veseljem ponatiskuje »Laibacher Zeitung« duhovite izreke raznih židovskih listov, pri čemur ji je tudi zadnji zakotni listič prav — če le kaj pozabavlja čez katoliško-narodne poslance, osobito čez dr. Šteteršiča. Tako smo prišli do vednosti o eksistenci »Komotauer Volksblatt«, in enakih listov. Čudom smo se pa čudili, ko je včerajšnja »Laibacher Zeitung« ponatisnila tudi dunajsko — »Information«. Poslednji list prinesel je namreč v jedri svojih zadnjih števil dveh korespondenci iz Ljubljane — eno iz liberalnih, a drugo iz katoliško-narodnih krogov. Prvo je naš uradni list zvesto ponatisnil — drugo pa seveda utajil. Toda preveč se od »Laibacherice« ne sme zahtevati. — Ta uradni list je sevé samo za to tukaj, da ponatiskuje liberalne mazarije — da bi mnenje katoliško-narodnih obelodanjal, to bi bilo pre — hudo. A nekaj bi »Laibacher Zeitung« venderle lahko storila, ko je že iztaknila pomenljivost lista »Information«. Zakaj ni iz tega lista ponatisnila tisti dve redakcijski notici, v katerih se je konstatiralo, da je baron Hein zamemil z ozirom na dogodke v deželni zboru svoje dolžnosti? Ti notici ste za »Laibacherico« kakor nalašč, ker je obče znano, da je »Information« officiozen list dunajske vlade. — To bi verne čitatelje uradnega lista gotovo bolj zanimalo, nego pamfleti iz židovskih listov »Reichswehr« in »Neue Freie Presse«, katere »Laibacher Zeitung« z velikim zadovoljstvom ponatiskuje. To pa je tako: Osa pamfleta sta prišla kot dopisa iz Ljubljane v navedena dunajska lista. Po slogu in drugih okoliščinah se pa jasno pozna, da sta dva dopisa prišla prav iz ravno tistega vira, iz katerega se v zadnjem času »Laibacher Zeitung« pita s hudobijami in otročarijami. Zakaj torej gospoda ne piše direktno v »Laibacher Zeitung«? Da, to je pač bolj imenitno, če najprej tako umazanost prinese svetovna židinja — potem je pa »Laibacherica« kot nekaj posebnega ponatisne. Davkoplačevalci pa morajo vse to plačati. No, odgovorni krogi naj se vesele naših poslancev!

Osebnosti. Gimn. učitelj g. Rudolf Straubinger v Mariboru pride na gimn. v Celovcu, suplent na marib. gimnaziji g. dr. Ant. Dolar je postal redni učitelj ondi, za Maribor je imenovan rednim učiteljem dosedanj suplent gosp. dr. Edv. Wiessner na nadvojv. Rainerja gimnaziji na Dunaju; na celovško realko pride dosedanj profesor na gimnaziji v Landakronu g. Norb. Lang, profesor na deželni gimn. v Ptuj, g. dr. K. Oswald gre na goriško gimnazijo; tje pride tudi prof. dr. Al. Steiner, dosedaj v Tešinu. Redni gimn. učitelj je postal dalje suplent g. dr. Iv. Angerer na celovški realki za on-

dotno gimnazijo, na realko pa pride kot redni prof. dosedanj suplent na realki v Lincu g. Dom. Loisel. Suplent gosp. Al. Lorenzoni na celovški gimnaziji je premeščen kot redni učitelj v Pulj. — Zlat zaslužni križec je podelil cesar gozdarju kneza Windischgratza na Uncu, g. Fran Meliliva. — Disponent tuk. tvrčke J. C. Mayer g. Pavel Drachsler se je po 35letnem službovanju umaknil v zasebno življenje. — Poštna oficijala gg. Arn. Kreisler in Avg. pl. Lehmann v Mariboru sta imenovana za višja poštna oficijala. — Definitivni stavbni pristav je postal prov. pristav g. Iv. Režáček v stavb. službi za Kranjsko. — Magistratnim konceptnim adjunktom je imenovan g. dr. Miljutin Zarnik.

Učiteljske vesti s štajerskega. Nameščen so: kot nadučitelj na šoli v Stari cesti pri Ljutomeru def. učitelj g. Iv. Tomažič pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, v Artičah pri Brežicah def. učitelj gosp. Fr. Černelč v Št. Petru pod sv. gorami; dalje kot učitelj na mestni deški šoli v Celju def. učitelj g. Jos. Horvath v Trofaiachu, v Sv. Križu pri Ljutomeru ondodni pomožni učitelj g. Iv. Ozmeč, na šoli v Stari cesti pri Ljutomeru def. učiteljica gdč. Mar. Skrllec pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, v Šmartnu pri Slov. Gradcu ondodna prov. učiteljica gdč. Emilija Duller. Vpokojen je nadučitelj g. Srečko Pirc v Dobovi pri Brežicah.

Pogreb g. prošta L. Serajnika. Iz Celovca, 1. julija. Pogreb se je vršil v ponedeljek dne 30. junija ob veliki udeležbi. Prihiti so domači farani, da spremljajo svojega dolgoletnega dušnega pastirja k zadnjemu počitku, pa tudi precej ljudstva iz sosednjih far. Duhovnikov v zbralo se je 50, in se je za pokojnika darovalo 18 svetih mas. Na čelu duhovščine je bil mil. gospod stolni prošt L. Einspieler, dalje so bili navzoči pred. gg. stolna kanonika dr. J. Somer in J. Vidovic (kot zastopnik mil. gospoda škofa), prošta Trobeš in Izop, dekan: Andrej Wieser, H. Angerer, S. Bauer; velikovski kol. kapitelj je prišel polnočestvilno z gospodom dekanom Jan. Wieserjem na čelu. Zastopani so bili tudi celovski kapucini in jezuitje, usmiljeni bratje iz Št. Vida, šolske sestre iz »Narodne šole«. Izmed odličnih posvetnikov omenjamo p. n. gg.: okrajni glavar pl. Mayrhofer in dr. Kulterer iz Velikoveca, dr. V. Janežič, profesor Schrey, V. Legat in dr. Kušej iz Celovca, notar Svetina iz Pliberka itd. Zastopane so bile občine: Smihel nad Pliberkom po gospodu županu in dveh svetovalcih, Rikarjavas po gospodu županu Boštjančiču, Dev. Marija ob Zili po gosp. županu Mörtlu in župniku Strojniku. Navzoča je bila tudi domača požarna bramba s svojim načelnikom gospodom županom Lavre-tom in šolska mladina z gg. učitelji. — Mnogo odličnih oseb od raznih strani je brzojavno ali pismeno izreklo svoje sožalje ob smrti gospoda prošta. Mrtvaške obrede je vodil mil. gospod prošt L. Einspieler, kateremu so asistirali gg. Kindlman, Hribar in dr. Quitt, ter je daroval tudi slovesno črno mašo. Po isti je tajnik g. Rozman v nagrobnem govoru slikal bogoljubno življenje pokojnikovo, ki je bil vzor blagega moža, častivrednega duhovnika in iskrenega Slovenca. Nato smo v pokopališki kapelici položili k zadnjemu počitku nepozabnega nam prošta L. Serajnika zemeljske ostanke, kjer čakajo ob strani njegovih prednikov vatajenja. Večna mu svetila luč!

Glasbena Matica. Koncem šolskega leta 1901/1902 vršite se dve javni produkciji gojenec v Glasbene Matice v veliki dvorani »Mestnega doma«; prva produkcija bo jutri, v četrtek, dne 3. julija zvečer od pol 8. do tri četrt 9. ure, druga in zadnja pa v soboto, dne 5. julija. Vspored prve produkcije priobčimo jutri. K produkcijam se vabijo društveni člani, njih rodbine ter sploh prijatelji in podporniki Glasbene Matice. Vstop je prost.

Odlikovanje pomočnika. Gosp. Jurij Peharda, usnjarski pomočnik pri g. Ferdinandu Goričanu, usnjarskem mojstru pri Velikonedelji ter od velikonedeljske obrtne za druge dobil je v priznanje svojega zvestega in nepretrganega 26letnega službovanja pri enem in istem mojstru, dne 1. junija t. l. od štajerskega obrtnega društva srebrno

medaljo, medtem ko je bil že pred sedmimi leti od ravno istega društva odlikovan z bronasto medaljo. — Želeti bi bilo, da bi taki pridni in zvesti pomočniki dosti posnemalcev našli.

Zrelostni izpiti na učiteljsko v Kopru. Prošli teden so se dovršili ustmeni zrelostni izpiti na c. kr. učiteljsko v Kopru. Dovršili so z dobrim vpehom sledeči gg. četrtoletniki, Slovenci: Bekar Vekoslav iz Sežane, Bric Josip iz Dornberga, Gregorčič Anton iz Sežane in Zorn France iz Prvačine.

Občinske volitve v Gorici. Predvčerajšnjim je volil I. razred. »Partiti populari« niso nastopili s svojimi kandidatom. Bili pa sta dve listi. Prva: dr. Marani, Marzini Fr.; druga: dr. Faidutti in dr. Marani. Izvoljena sta: dr. Marani z glasovi 221, dr. Faidutti, semeniški profesor, pa s 131 glasovi. — Dr. Marani je sprejel izvolitev kljub prejšnji izjavi, da je ne sprejme.

Nagla smrt. Iz Idrije, 1. julija. 21. junija je prišel v Idrijo 21letni gozdarski pisarniški adjunkt Avgust Porkert iz Joahimovega Dola na Češkem. Danes zjutraj so ga našli ob cesti pri čuvajnici nezvestnega. Prenesli so ga v čuvajnico. Čez nekaj časa se je zavedel ter prosil vodo. Ko je vedno slabši postal, poslali so po duhovnika, ki pa mu je mogel dati samo še odvezo. Dogodek je precej pretresel zlasti mladino.

Poročnik — maturant. V Celovcu dela te dni ustmeni gimn. zrelostni izpit neki poročnik domobranskega polka št. 4, ki bo pozneje šel na vsučilišče in hoče postati učitelj na domobranski kadetni šoli.

Prvi ženski doktor v Gradcu. V Gradcu je bila včeraj promovirana gdčna Seraf. Puchleitner iz Knittelfelda doktorjem filozofije.

»Lega«. »Piccolo« toži, da je imela »Lega nazionale« letos 212 kron manj dohodkov, kakor lani. Posebno v Trstu pada število »Legašev«. Zader je šestkrat manjši od Trsta, pa ima za tretjino več udov, kakor Trst. — Pri izletu »Lega« se je zgodilo, da je en delegat nenadno umrl. Dr. Jak. Lius, notar iz Albone, je namreč v Sisti, ko so »legaši« jedli in pili, sedel na sproti Spadonijevi ženi. Kar je nagnil glavo na mizo in zastokal. Nesli so ga v sosedno sobo in položili na biljardno mizo. Trije zdravniki so bili takoj pri roki, a niso mogli storiti drugega, kakor da so konstatirali smrt. Slediti bi bil imel še banket, a »legaši« in »legašnje« so bili tako pretreseni, da so vse pustili in šli s prvim parnikom v Trst nazaj. Letos je torej »Lega« imela vse-ekozi smolo.

»Lega Nazionale« je imela l. 1901 v primorski sekciji dohodkov 76.568 K 29 v. Šlo v Neblem postavijo jeseni. Nevarnost je za prizadeti del Brd.

Tržaške stavke. Včeraj in predvčerajšnjim so imeli tržaški tramvajski čuden promet. Ker niso tramvajski vozniki hoteli voziti, so šli inženjerji in uradniki ravnateljstva za voznike in konduktorje. Sest voz se je vozilo cel dan. Ljudje so iz radovednosti prihajali gledat to stvar in vozovi so bili ves dan natlačeni polni. Na vsakem vozu je bila oborožena straža. — Mizarji so se pogodili. Komisija, obstoječa iz dveh mojstrov in enega delavca, bo šla po vseh delavcih in se prepričala, če se drže povsod dogovorjenih pogojev. — Sivilje so svojim »mojstram« in konfekcijam odpovedale delo. Stavkale so pa le en dan. Včeraj so začeli zopet delati. — Izvoščki stavkajo dalje. Imeli so zopet shod, ki pa ni imel nobenega vspeha. — Kovinski delavci tudi stavkajo naprej.

Mrtvo truplo z ramami na glavi so našli v torek dne 24. jun. na levem bregu Drave pri Brestenicah. Sodnija, ki se je podala popoldne na lice mesta, je dognala, da je dotični ponešečenec.

Obešenec. Kot se poroča, so našli v bližini Marenberga v gozdu delavca Blaža Mathias iz Marenberga obešenega. Vzrok samomoru je neznan.

V morje skočila je na Reki 24letna Antonija Brak iz Brda v Istri. Ljudje so jo rešili iz vode in jo prepeljali v bolnico.

Razne novice s štajerskega. Valed zelo neugodnega vremena je bilo prošle dni iako malo ljudi na toplihah. n. pr. v Slatini.

kjer je prostora za 800—900 ljudi, je bilo dne 8. junija samo 100 topličarjev. — Glede žita je omeniti, da ozimno žito lepo kaže, jara žita in spomladanski sedeži zastajajo radi mokrega in mrzlega vremena. Sadržje bode le malo. Črešenj je še nekaj, itak hrušk, jabolk le malo; izmed 10 dreves imata le dve nekaj jabolk. V bregih je več sadja, kakor na ravnem. Vinaka trta je bila meseca majnika pozebla in zdaj v drugič poganja, grojzda bo le malo.

O postojnski jami ima zadnja štev. »Reichspost« zanimiv podlistek.

Ogenj v Šiški. Danes opoldne je pogorel Knezov kozolec v Šiški. Pogorelo je mnogo mrve. Vzrok, kako je nastal ogenj, še ni znan.

Tamburaški klub »Zvezda« priče je zopet svoje delovanje. Ob vrnitvi bivših članov v Ljubljano in voprejetju novih izobraženih tamburašev šteje klub nad 20 izvršajočih udov, ki lahko takoj nastopijo. Izvežbani tamburaši želeč postati člani, oglašajo naj se pri odboru. Ta se je bil povodom zadnjega občnega zbora tako-le sestavil: Anton Gutnik, predsednik; Ivan Šeber, podpredsednik; Milan Filipič, blagajnik; Radivoj Kustrin, tajnik; Ivan Andrić, arhivar; Frančišek Stor, odbornik. Priglasitve k vstopu vsprejema tudi klubov zborovodja g. Ludovik Erbežnik, Streliske ulice št. 2. Zadnji ima vrh tega še nalogo, že rabljene instrumente nakupiti za klub in naj bi se lastniki in razpolagalec enakih glasbil pri istem oglašili.

S tira je skočil danes ob 1. uri popoldne tovorni vlak mej postajama Zagorje-Sava. S tira je skočil stroj z vozom, v katerem je vlakovodja. Kurilec je nevarno ponešečen. Pomožni stroj je šel s ključavničarjem iz Ljubljane. Vzrok nesreče še ni znan.

V Ameriko se je odpeljalo včeraj z Reke 31 oseb.

Najnovejše od raznih strani. Vsled neznosne vročine je v Londonu zbolelo včeraj 19 oseb za solnčarico. — Nesreča na železnici. Mej postajama Plojesti in Vrazi na Rumunskem je včeraj skočil s tira osobni vlak. 3 osebe so ubite, 4 ranjene. — Roparski umor. Minulo noč je bil v kavarni Regensburg v Karlovih varih izvršen roparski umor na kapitanu Honishu, katerega so nepoznani zlikovci usmrtili s strelji iz samokresa. Žena njegova je težko ranjena. Storiteli so pobegnili, vendar imajo oblasti v rokah opise njih oseb. — Zasebni kapelina jav. dražbi. Na otoku Mortaca sta se prodali dve cerkvi na javni dražbi. Cerkvici sta bili zasebna last nekega fevdalca, ki je prišel v konkurz. Jedno cerkev je kupil nek poštni uradnik za 30.000 K. — Kolera na Kitajskem. V pokrajini Inkau kolera silno narašča. Do sedaj znaša štev. mrtvih 235. — Vihar in toča na Češkem. Iz Prage in raznih drugih krajev Češke prihajajo poročila o velikem neurju in toči. Provzročena škoda je velika. — Gledišče pogorelo. V soboto po predstavi je pogorelo ljudsko gledišče Alhambra v Rimu. Ljudje so se rešili. — Sleparska rodbina Humbertova se nahaja na grškem otoku Krfu, s katerim Francoska nima dogovorov za izročitev. — Oznaniaferinekega evropskega princa v Londonu se poroča, da je bil princ Jurij grški. Pal je v roke organiziranim lopovom, ki so hoteli izsiliti iz njega denar z grožnjo, da ga sicer obdolžijo nenravnega dejanja. Princ je nato pustil svojo »družbo« aretirati, a je tudi sam moral na policijo. — Umrl je v Gradcu bivši župan dr. V. Kienzl.

Hotel za milijonarje, ki naj bi bil najlepši hotel na svetu, opravljen z vsem modernim komfortom, namerava zgraditi tvrdka v oddelku milijonarjev 59. ceste v New Yorku. Hotel imel bode 20 nadstropij in bode stal 50.000.000 kron. Hotel bode višji, kakor znani Eiffelov stolp v Parizu.

Kako kaže sadje po svetu V Virtemberškem in pri Badenu dobro kaže. Na Bavarskem in po Badenskem je sadje vled mraza v nočeh od 28 do 29. aprila in od 7. do 8. maja in 8. do 9. maja sadje pozeblo, tudi orehe je mraz vzel. V Alzaciji in Lotaringiji je slana sadje zelo poškodovana. V Hesenu in Hesenu Nasau obeta se dobra letina. Jako ugodno stanje se kaže v Vestfalnu, ker ni bilo poškodb po slani. V Turingiji so črešnje, marelice, breskve in jagode poškodovane, jabolka ne. V Oldenburgu, Bremenu, Hanoveranskem, Šlezvig Holštinskem, Meklenburgu in na Pomorjanskem sadje dobro kaže, ker ob mrazu še ni cvelo. Na Tirolskem so jabolka lopo kazala, a moko in mrzlo vreme je škodilo kvezu.

bode toraj le srednja letina glede jabolk, ki so sicer jako čislana in draga. V dolini reke Eisack, od Klavzena do Briksena so zažgali 2000 ognjev, v sled dima je mraz le malo škodil. V Srbiji in v Bosni bode veliko češpelj. Na Angleškem, Spanakem ni upa za sadje in žito radi sneženih zametov. V Kanadi in v severno-ameriških državah je bilo cvetje sadja slasti jabolk poškodovano po mrazu in slani, toraj je malo sadja ondi pričakovati; v sled tega se je suho sadje zelo podražilo, zlasti ker je malo zaloge. Na Nižjeavstrijskem so aprikoze pokončane, hrušek in jabolk bode le malo.

Ljubljanske novice.

Sklep šolskega leta na tukajšnjem učiteljskišču. Na obeh učiteljskiščih se je danes s sv. mašo zaključilo šolsko leto. Moški o je šlo koncem leta 106 gojencev (37, 21, 22 in 26). Učni vspehi so sledeči: I. letnik: 2 odličnjaka, 28 dovršilo z dobrim vspehom, 2 padla, 5 ponavlj. izpit; II. letnik: vsi (21) z dobrim vspehom, III. letnik: 19 z dobrim vspehom, 3 ponavljajo izpit, IV. letnik: 23 z dobrim vspehom, 1 je padel, 2 ponavlj. izpit. Po narodnosti so bili razun 4 vsi Slovenci, po veri vsi katoliki. — Ženski oddelek je štel 160 gojenk (40, 41, 41, 38). Vspehi so naslednji: I. letnik: 6 odlik, 33 dobri vspeh, 1 ponavlj. izpit, II. letnik: 12 odlik, 25 dobri vspeh, 1 ponavlj. izpit, 1 nepopoljen, III. letnik: 10 odlik, 31 dobri vspeh, IV. letnik: 37 dobri vspeh, 1 gojenka je padla. Razun 25 Nemk in 2 Čehinj so bile vse gojenke Slovenke, po veri razun ene protestantke vse katolikinje. — Vapremem gojencev se vrši dné 19. gojenk pa 15 septembra.

Odhod topničarjev. Divizijski artilerijski polk št. 7 pojde 12. t. m. k strelnim vajam na Krško, kamor pride 15. julija.

Umrli je o. kr. mornariški poročnik v rezervi g. I. Rudesch.

Stiri nove topove so pripeljali včeraj v Ljubljano. Danes jutraj so se topničarji odpeljali s temi topovi v Cerknico, da jih tam poskusijo.

Županova hiša. Danes so na Dunajski cesti na prostoru bivše bolnice pričeli kopati temelj za hišo g. Iv. Hribar. Zida to hišo tvrdka g. Tönnies. Zakaj g. župan ni dal dela svojemu deželnozborskemu tovarišu g. Supančiču?

Stavka pasarskih pomočnikov je danes popolnoma končana. Pomočniki so dosegli nekaj boljškav.

Aretiran je delavec Janez Mencio radi nenravnosti.

Operni zbor. Na za včeraj naznanjenem sestanku onih, ki reflektirajo za sprejem v operni zbor slov. gledališča, se je oglasil samo en pevec. Kakor se vidi, bode treba precej truda, da odbor dramatičnega društva sestavi dober zbor, vendar upati je, da se nam tudi to posreči.

Koncert »Društvene godbe« bo danes zvečer ob 8. uri na vrtu pri »Novem svetlu«. Vstopnine so člani in otroci prosti, ostali plačajo 15 kr. — Jutri zvečer ob 8. uri bo društvena godba priredila koncert na prijetnem vrtu restavracije »pri zvezdi« (poprej Ferlinc) na cesarja Jožefa trgu. — Vstopnina kakor zgoraj. — Včerajšnji koncert društvene godbe v Svicariji je bil izborna obisk in občinstvo z godbo prav zadovoljno. — Večkrat je bilo že čitati, da ljubljansko občinstvo nima smisla in nobenega veselja do godbe. Ravno včerajšnji koncert je pokazal, da se občinstvo za godbo jako zanima in jo tudi rado posluša, samo blizo, prav blizo se ne upa. Sinoči n. pr. je bilo videti po parku krog Svicarije polno poslušalcev, ki so se zabavali pozno v noč z odmevi godbe. Ko bi jednaki ljubitelji muzikalije prišli vsaj s prispevki na pomoč, a tudi teh ne upoštevajo in rajši vsako izmišljeno netočnost godbi oporekajo, ne ozirajo se na to, da so isti, če tudi ne direktno, vendar pa indirektno zabave deležni. Zalostno je ravno to, da kritikom društvo ni priljubljeno, ko je treba godce podpirati, splošno se pa prvi ljubitelji godbe, ne pa društva.

Šentpeterska ženska in moška podružnica sv. Cirila in Metoda naznanjati, da bode pred. gospod prvomestnik daroval sv. mašo v soboto dne 5. julija ob 10. uri dopoldne v župnijski cerkvi sv. Petra v Ljubljani v čast blagovestnikom, in vabiti častite člane svoje k obilni udeležbi.

Poročil se bo v kratkem gosp. Ivan Zupančič, sotrudnik tvrdke Skaberne tove, z gđ. Marijo Završan.

Na zadnji semenj je bilo prignanih 1288 konj in volov, 285 krav in 145 telet. Skupaj 1718 glav. Kupčija je bila za konje srednja, a za govejo živino pa jako živahna, ker so prišli kupci kakor navadno iz tujih krajev.

Vrtni koncert v dobrodelni namen priredi jutri večer na restavracijskem vrtu tuk. južnega kolodvora društva avstr. železničnih uradnikov krajevna skupina v Ljubljani. Koncert izvaja vojaška godba o. in kr. pešpolka Leopold II. kralj Belgijcev št. 27.

Koncert prične se ob 8. uri; vstopnina 50 v. Cisti preostanek namenjen je zgradbi zdravila za v službi ponorečene železnične uradnike. V ta namen se vsakoje preplačilo hvaležno sprejme. Tiskani vsopred prodajal se bode pri blagajni po 10 v. Posebna vabila se niso razpošiljala.

Glas iz občinstva. Obiskovalci sadnega trga se pritožujejo, da se zjutraj trg nič ne poškopri, radi tega pride dopoldne veliko prahu na sadje. Tudi pri mesarjih so iste pritožbe. Iz sanitarnih ozirav bi blo potrebno, kakor je v svojem predavanju povdarjal svoječasno g. mestni fizik dr. Kopriva, skrbeti za to, da se omeji prah, v katerem se jako množe bacili. Več vode!

Ponarejen denar trosijo po Ljubljani. Nekemu prodajalcu na ces. Jožefa trgu je nekdo plačal s takim denarjem po 5 K. Ko ga je natančneje ogledal, se mu je zdel prelahak, in zadaj je imel napačen napis. V finančni direkciji so mu povedali, da je denar napačen. Krivec je ušel. Včeraj so tudi enega tako opeharili.

Društva.

(Slovensko katoliško akademično društvo »Danica«) priredi v četrtek dne 8. julija svoj IV. redni občni zbor s sledečim vsopredom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Čitanje zapisnika brateškega društva »Zarja« v Gradcu. 3. Poročilo odborovo. 4. Slučajnosti. — Lokal: Bayerische Bierhalle, I. Reichsrathstrasse 15. — Začetek ob 7. uri zvečer.

Telefonska in brzajavna poročila.

Travnik, 2. jul. Slovenskim nemškutarjem kličemo fej! Poslancem pa našim le vrlo naprej! Dozdajno odpravite nam krivico! In dajte nam splošno volilno pravico! Loškopotoški katoliško-narod. Slovenci.

Trst, 2. julija. Stavka tvmavjavev končana z brezpogojno kapitulacijo delavcev. Lahko izdali naše zahrbtnimi prodajncami za delo.

Dunaj, 2. julija. (C. B.) Cesar je danes dopoldne odpotoval v Iši.

London, 2. julija. (C. B.) Minulo noč se je kralj dobro počutil. Rana provzročuje mnogo manj bolečin in se je že pričela celiti.

Listnica uredništva:

G. V. S. v Tinjah. Vaše sobotne brzajavke nismo mogli objaviti, ker je, sicer oddana ob 3.20, prišla v Ljubljano šele ob 5.28 popoldne.

Meteorološki poročilo.

Višina nad morjem 506.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje neba	Temperatura	Vlaga	Nebo	Velikost oblakov
1. 9. zveč.	738.7	22.1	sl. jzh.	jasno	
2. 7. jut.	738.2	19.3	sl. jzh.	jasno	10
3. 2. popol.	731.2	25.5	sl. jzh.	dež	

Srednja včerajšnja temperatura 23.1°, normale: 19.1°.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča:
Razlaga velikega katekizma ali kršćanski nauki za cerkev. Sestavljen Ant. Vetrnik, župnik na Dolu. Prvi zvezek: o veri in apostolski veroizpovedi. Broširano 2 K, s pošto 20 h več.
Drugi zvezek: pogloblje o upanju in molitvi, pa pogloblje o ljubezni in zapovedih. Broširano 2 K 50 h, s pošto 30 h več.
Tretji zvezek: o milosti in zakramentih. Broširano 2 K 70 h, s pošto 30 h več.

Za šolska darila

priporoča:
Katoliška Bukvarna v Ljubljani naslednje povesti za mladino:
»Ljubite svoje sovražnike« — s podobami.
»Marjina otroka« — s podobami.
»Maron, kršćanski deček z Libanona« — s podobami.
Cena broširanemu eksemplaru 40 h, kar-tonirano 60 h. — Dobé se tudi v finjših vezih po raznih cenah.

Dunajska borza

dné 2. julija.

Skupni državni dolg v notah	101.65
Skupni državni dolg v srebru	101.55
Avstrijska zlata rentla 4%	120.75
Avstrijska kronska rentla 4%	99.75
Ogerska zlata rentla 4%	120.75
Ogerska kronska rentla 4%	97.90
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1894.—
Kreditne delnice, 160 gld.	677.—
London vista	240.07 1/2
Nemški dr. bankovci za 100 m. nem. dr. velj.	117.30
20 mark	23.46
20 frankov (napoleonador)	19.08
Italijanski bankovci	94.—
C. kr. cekini	11.24

Zitne cene

dné 1. julija 1902.

(Termin.)

Na dunajski borski:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za jesen	7.81	7.82
Rž za jesen	6.69	6.70
Koruzna za juli-avgust	5.26	5.27
„ „ sept.-oktober	5.45	5.47
Oves za sept.-oktober	5.44	5.45
„ „ jesen	6.10	6.11

Na budimpeštanski borski:

Pšenica za junij	—	—
„ „ oktober	7.60	7.61
Rž za maj	—	—
„ „ oktober	6.35	6.36
Oves za maj	—	—
„ „ oktober	5.77	5.78
Koruzna za maj	—	—
„ „ julij	5.1	5.02
„ „ avgust	5.09	5.10

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 9.30	do 9.70
Rž južne tel.	9.05	9.90
Ječmen	7.70	8.—
„ „ ob Tisi	7.—	8.—
Koruzna ogerska	5.45	5.60
Činkvant	6.10	6.50
Oves srednji	7.40	7.60
Fišol	7.25	10.—

Lak, kovinasti, mrzel uporabljiv, v poljubni boji, za pozlatanje, optike, kleparje itd., je v zalogi pri tvrdki **RRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice.
Vnanja naročila proti povzetju. 524 23 11—2

Sedlarski mojster takoj sprejme

dečka

poštenih starišev, 14—15 let starega. 744 5-4

Kje, pové upravništvo »Slovenca«.

Spreten

774 3—3

organist in cerkvenik

išče službo, in takoj lahko nastopi.
Naslov se izv. pri upravništvu »Slovenca«.

St 22.948

Razpis.

Na dan obletnice poroke Njene c. in kr. Visokosti gospe nadvojvodinje Marije Valerije razdeliti je med petero ubogih vdov ljubljanskih K 400.—

Prošnje za podelitev teh podpor vložiti je do 15. julija 1902 pri podpisnem magistratu

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 27. junija 1902.

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

F. HITI, 738 6-6

Pred škofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Za kakega

779 (3—2)

umirovljenega mašnika

je mesto prazno na graščini Plevna, pošta Žalec. Opravi mu je vsak dan sv. mašo od začetka julija do srede novembra. Nagrada: 500 K, intencije proste, za stanovanje posebna hiša, a brez brane. Ponudbe (nemško) na oskrbništvu graščine Plevna, Žalec.

Trgovski pomočnik,

izurjen v trgovini mešanega blaga, posebno v železnini, sprejme se takoj v trgovini **M. Žigon-a** v Škofji Loki.

781 (2=1)

Majhno posestvo

na prodaj.

Solidno zgrajena hiša, z opeko krita, urejena za gostilno in prodajalno, v **Krtini hiš. šte. 57**, preje last Jožefa Pajerja, dalje lepa, rodovitna njiva ob državni cesti v Prevojah, pripravna za stavbišče, se pod jako ugodnimi pogoji **takoj prodaj.**

Natančneje poizv. se v pisarni, **Marije Terzije oesta šte. 16** (*pri Zvokel-nu), nasproti Kolizeja 725 12—8

743 3—1

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode, tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

— **Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo.** —

* **Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.** *

Postrežba točna.

Cene nizke.